

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecătoriai

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî
Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de avocatul Igor Verejeanu - reprezentantul fondatorului Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh” în procesul falimentului - Ion Rusu, împotriva încheierii din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh”, la soluționarea chestiunii cu privire la transmiterea materialelor la Procuratura Generală a Republicii Moldova în legătură cu refuzul Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani de a depune cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței,

c o n s t a t ă:

Debitorul SRL „Agrozoteh”, în persoana conducătorului/fondatorului-Ion Rusu, s-a adresat cu cerere introductivă solicitînd intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Agrozoteh”, din motivul incapacității de plată a datoriilor scadente.

Prin încheierea din 11 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Agrozoteh”, în persoana conducătorului/fondatorului-Ion Rusu, iar în scopul prevenirii modificării stării bunurilor întreprinderii, în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate, s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare în conformitate cu prevederile art.24 al Legii insolvabilității. Ca administrator provizoriu a fost desemnată ÎI „Bevziuc Sergiu”, deținătorului certificatului nr.19317 din 08 iulie 2011.

Prin hotărârea din 12 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea introductivă depusă de SRL „Agrozoteh” și s-a intentat procesul de insolvabilitate în privința SRL „Agrozoteh”, IDNO 1008600045527, cu sediul mun.Chișinău, str. Liviu Deleanu, nr. 3 of.194; s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului SRL „Agrozoteh”; s-a numit lichidator ÎI „Bevziuc Sergiu”, ultimul fiind obligat să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul

Oficial al RM și să prezinte instanței de judecată bilanțul de lichidare, tabelul definitiv al creanțelor și raportul final a debitorului SRL „Agrozoteh”; s-a stabilit termenul- limită de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor pentru creditori, în vederea întocmirii tabelului definitiv de 45 zile calendaristice din momentul intentării procedurii simplificate de faliment până la data de 12 august 2013.

Prin încheierea din 23 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus suspendarea procesului de lichidare a SRL „Agrozoteh” până la recepționarea rezultatelor controalelor efectuate de Procuratura Generală, Centru Național Anticorupție și Inspectoratul Fiscal Principal asupra activității SRL „Agrozoteh”, iar prin încheierea din 10 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a reluat procesul.

Prin încheierea din 18 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus efectuarea unui control total documentar la SRL „Agrozoteh” de către organele abilitate ale statului în vederea determinării cauzelor ce au dus la imposibilitatea de plată a întreprinderii, stabilirea creanțelor față de bugetul public național și identificării persoanelor responsabile de generarea acestei situații și respectării de către persoanele cu funcții de răspundere a legislației aferente activității economice.

La data de 31 ianuarie 2015, Direcția Administrare Fiscală Buiucani a Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău a înaintat cererea de modificare a creanțelor, solicitând validarea suplimentară a creanțelor fiscale în valoarea de 19954163 lei, rectificarea tabelului creanțelor: rangul III- 2117 472,67 lei; rangul VI-3075075 lei.

În motivarea cererii înaintate s-a invocat că la data de 22 decembrie 2014 a fost emisă decizia nr.238/2/8, prin care au fost calculate suplimentar la Bugetul de Stat plăți de bază în sumă de 17041357 lei și penalității în sumă de 2912806 lei.

În ședința de judecată din 28 octombrie 2015, Igor Hamurari, reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani, a indicat că de către Direcția Administrare Fiscală Buiucani a Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău nu a fost depusă nici o cerere de repunere în termen, considerând că cererea de modificare a creanțelor este suficientă și ținând cont de faptul că instanța de judecată a solicitat efectuarea recontrolului, la inițiativa conducerii a fost hotărât să nu se depună cererea de repunere în termen.

În ședința de judecată din 11 noiembrie 2015, Igor Hamurari, reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani, a susținut că Direcția Administrare Fiscală Buiucani rămâne pe poziția anterioară care a fost și respectiv a solicitat examinarea cererii de modificare a creanței.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a suspendat procesul de lichidare a SRL „Agrozoteh”, până la recepționarea rezultatelor controlului efectuat de către Procuratura Generală asupra acțiunilor Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani privind refuzul acesteia de a depune cerere privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței.

La data de 25 noiembrie 2015, avocatul Igor Verejeanu, avocatul fondatorului Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh” în procesul falimentului, a declarat recurs împotriva încheierii din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău

solicitând casarea acesteia.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea din 11 noiembrie 2015 a instanței de insolabilitate privind suspendarea procesului de insolabilitate cu transmiterea sesizării Procuraturii Generale pentru examinarea refuzului Inspectoratului Fiscal de Stat de a depune cerere de repunere în termen a cererii de modificare a creanțelor, este neîntemeiată.

Menționează că, din materialele cauzei rezultă că lichidatorul SRL „Agrozoteh” în ședința de judecată din 27 septembrie 2013 a depus la materialele cauzei raportul final financiar de lichidare și tabelul creanțelor definitive pentru aprobare.

Opinează că, din motive necunoscute, instanța de insolabilitate tergiversează lichidarea întreprinderii, din inițiativă proprie intenționează diferite controale, suspendă ilegal și neîntemeiat procesul de faliment, prin ce, în opinia sa, își depășește atribuțiile și încălcă grav drepturile părților implicate în proces. Or, conform prevederilor art. 135, alin.(5) a Legii insolabilității, în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolabilitate, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

Declară că, materialele pricinii relevă că procesul de insolabilitate a fost suspendat de două ori, din motivul transmiterii plîngerilor către Procuratura Generală și efectuarea controalelor fiscale de către Inspectoratul Fiscal de Stat, controale efectuate la solicitarea instanței de insolabilitate din oficiu, fapt confirmat și de instanța de insolabilitate prin încheierea din 11 noiembrie 2015.

Afirmă că, la data de 31 ianuarie 2015, Direcția Administrare Fiscală Buiucani a înaintat cerere de modificare a creanțelor, însă nu a solicitat repunerea în termen.

Consideră că, instanța de insolabilitate neîntemeiat amână ședințele de judecată obligînd reprezentantul Direcției Administrare Fiscală a Inspectoratului Fiscal de Stat Buiucani să depună cerere de repunere în termen.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2015, instanța de insolabilitate a suspendat procesul de faliment simplificat pentru a sesiza Procuratura Generală despre nedepunerea cererii de repunere în termen de către Direcția Administrare Fiscală a Inspectoratului Fiscal de Stat Buiucani.

Invocă că, aceste acțiuni sunt ilegale și neîntemeiate, avînd ca efect imixtiunea instanței de insolabilitate în derularea procesului de faliment simplificat și prin constrîngerea părților de a întreprinde careva acțiuni ce convin instanței de insolabilitate.

Remarcă că, în conformitate cu art. 240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate.

Argumentează că, instanța de insolabilitate ignorînd prevederile legii insolabilității, conform căroră este doar organ supraveghetor, după propria convingere însă dispune efectuarea diferitor controale, percheziții, constrîngeri etc, neavînd asemenea atribuții.

Consemnează că, instanța de insolabilitate a suspendat procesul conducîndu-se de prevederile art. 260 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, adică în cazul situațiilor prevăzute de Legea insolabilității, normă ce nu este aplicabilă speței date.

Legea insolvenței nu prevede imixtiunea instanței de insolvență în acțiunile părților în proces sau constrângerea părților, prin intermediul organelor de drept, întru întreprinderea sau refuzul de a întreprinde careva acțiuni. În contextul Legii insolvenței, nu se prevede procedura suspendării derulării procesului de insolvență/faliment simplificat, sesizarea organelor de drept pentru careva acțiuni/inacțiuni.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 8 alin. (1) a Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvență a adoptat încheierea la data de 11 noiembrie 2015, iar recursul a fost declarat de avocatul Igor Verejeanu - reprezentantul fondatorului Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh” în procesul falimentului - Ion Rusu, la data de 25 noiembrie 2015, ceea ce denotă că recursul a fost declarat în termen.

Analizând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Igor Verejeanu - reprezentantul fondatorului Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh” în procesul falimentului - Ion Rusu, întemeiat și pasibil de a fi admis, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul, să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 260 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul situațiilor prevăzute de Legea insolvenței.

Conform art. 79 alin.(4) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pârît, iar reclamantul este creditor chirografar și care sînt pendinte la data intentării procedurii de insolvență se suspendă pînă la reluare de către creditorul chirografar sau pînă la încetarea procedurii de insolvență. Creditorii chirografari sînt în drept să depună cerere de înaintare a creanțelor în instanța de insolvență. Procedura suspendată poate fi reluată de creditorul chirografar în cazul nevalidării creanțelor în procedura de insolvență.

Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvență, în conformitate cu art.

355-356 Cod de procedură civilă, fiind investită cu judecarea pricinii în speță, respectiv cu examinarea cererilor înaintate în procesul de insolvență, conform temeiurilor și obiectul cererii, a ajuns la concluzia de a suspenda procesul de lichidare a SRL „Agrozoteh”, pînă la recepționarea rezultatelor controlului efectuat de către Procuratura Generală asupra acțiunilor Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani privind refuzul de a depune cerere privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței.

Colegiul consideră soluția adoptată de instanța de insolvență în partea suspendării procesului de lichidare ca fiind una incorectă din următoarele considerente.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 12 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea introductivă depusă de SRL „Agrozoteh” și s-a intentat procesul de insolvență în privința SRL „Agrozoteh”, IDNO 1008600045527, cu sediul mun.Chișinău, str. Liviu Deleanu, nr. 3 of.194.

Conform aceleași hotărâri s-a inițiat procedura simplificată a falimentului și dizolvarea debitorului SRL „Agrozoteh” și ÎI „Bevziuc Sergiu” a fost numită lichidator (Vol. I, f.d.135-138).

Materialele pricinii relevă că Direcția Administrare Fiscală Buiucani a Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău la data de 31 ianuarie 2015 a depus cererea de modificare a creanțelor, solicitând validarea suplimentară a creanțelor fiscale în valoarea de 19954163 lei, rectificarea tabelului creanțelor: rangul III- 2117 472,67 lei; rangul VI-3075075 lei (Vol. II, f.d.148).

Colegiul relevă că instanța de insolvență, din oficiu, prin încheierea din 11 noiembrie 2015, a considerat necesar sesizarea Procuraturii Generale a RM privind verificarea legalității acțiunilor Direcției Administrare Fiscală Buiucani a Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău în ceea ce ține de refuzul de a depune cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței.

În consecință, conform aceleași încheieri instanța de insolvență a dispus suspendarea procesului de lichidare a SRL „Agrozoteh” pînă la soluționarea demersului înaintat Procuraturii Generale a RM (Vol. II, f.d.196-200).

Colegiul decelează că temei pentru suspendarea procesului de lichidare a SRL „Agrozoteh”, instanța de insolvență a indicat art. 260 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă.

În condițiile normei de drept procedural invocate de instanța de insolvență și citate *supra*, Colegiul reliefează că aceasta prevedere este aplicabilă suspendării procesului civil, dar nu însăși procesului de lichidare a debitorului, argument invocat și de recurent.

Colegiul apreciază ca fiind irelevantă referirea instanței de insolvență la prevederile art. 60 alin.(5) Cod de procedură civilă, deoarece în speță Inspectoratul Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani, nu a înaintat careva cereri de renunț la acțiune, doar că nu a înaintat cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor.

Astfel, această prevedere legală nu este aplicabilă speței date, în condițiile cînd creditorul nu a depus cerere de repunere în termen a cererii de validare a

creanțelor, înaintînd doar cerere de validare suplimentară a creanțelor fiscale (Vol.II, f.d.148).

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Mai mult, rezultînd din prevederile art. 26 alin. (2) Cod de procedură civilă, partea este în drept de a-și **alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță**, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecătii și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Colegiul menționează că sesizarea Procuraturii Generale a RM privind verificarea legalității acțiunilor Direcției Administrare Fiscală Buiucani a Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău în ceea ce ține de refuzul de a depune cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței, nu poate servi ca temei de suspendare a procesului de lichidare a debitorului SRL „Agrozooteh”, în condițiile cînd aceasta vizează procesul civil și dreptul părții de a dispune liber de drepturile sale.

În această ordine de idei, Colegiul reiterează că art. 260 alin.(1) lit.d) Cod de procedura civilă, menționat *supra* statuează suspendarea procesului civil în situațiile Legii insolabilității, dar nicidecum suspendarea procesului de insolabilitate.

Astfel, Colegiul precizează că în contextul dispoziției art. 79 alin.(4) al Legii insolabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, enunțate anterior, de asemenea, este prevăzută suspendarea procesului civil, însă nicidecum suspendarea procesului de insolabilitate.

De asemenea, Colegiul menționează că procesul de insolabilitate este un proces complex, care constă dintr-o multitudine de acțiuni procesuale întreprinse de către instanța de insolabilitate: examinarea tabelului creanțelor, validarea creanțelor, examinarea contestațiilor, validarea popririi, separarea bunurilor din masa debitoare etc.

Fiind un proces complex, instanța de judecată trebuia să întreprindă toate măsurile necesare pentru desfășurarea cu celeritate a acestuia și nu să acționeze în vederea tergiversării procesului.

Dimpotrivă, Codul de procedură civilă prevede obligativitatea instanței de judecată de a suspenda judecarea altor pricini, în cazurile stabilite de Legea insolabilității.

Respectiv, argumentarea instanței de insolabilitate despre necesitatea suspendării procesului de insolabilitate în temeiul art. 260 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, este una eronată. Norma legală menționată nu este aplicabilă la caz.

Astfel, concluzia instanței de insolabilitate privind necesitatea suspendării procesului, Colegiul o consideră neîntemeiată.

Argumentele avocatului Igor Verejeanu, invocate în recursul declarat sunt întemeiate și constituie temei pentru casarea încheierii recurate în partea suspendării

procesului de lichidare SRL „Agrozoteh”.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de insolvabilitate contestată este adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, cu casarea încheierii din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, în partea suspendării procesului de lichidare.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Igor Verejeanu - reprezentantul fondatorului Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh” în procesul falimentului - Ion Rusu.

Se casează încheierea din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh”, la soluționarea chestiunii cu privire la transmiterea materialelor la Procuratura Generală a Republicii Moldova în legătură cu refuzul Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani de a depune cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței, în partea suspendării procesului de lichidare a Societății cu Răspundere Limitată „Agrozoteh”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală